

บทบรรณาธิการ

ตำราแพทย์ที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันมีมากมายหลากหลายทั้งแนวลึกและแนวกว้าง เป็นชุมชนวิชาชีพมหาศาลที่ต้องใช้ผู้รู้หลายรุ่นหลายสมัยที่มีความพากเพียรในการสร้างสมมติฐาน, หาความจริง, ทดสอบทฤษฎีที่มาจากข้อริบาย ก่อเกิดเป็นแนวความคิดเป็นเหตุเป็นผล บูรณาการให้เกิดองค์ความรู้ใหม่มากมายหลายสาขา ในช่วงศตวรรษที่ 20 ที่กำลังจะผ่านไปนี้ ทฤษฎี, แนวความคิดใหม่ที่นำไปประยุกต์ใช้ในทางคลินิกดูเหมือนจะเริ่มน้อยลง ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ที่ปรากฏในตำราแพทย์ในปัจจุบันก็ครอบคลุมหลักใหญ่ ๆ ที่ช่วยแพทย์ให้การวินิจฉัยและการรักษาได้เพียงพอแล้ว ซึ่งประเด็นนี้วิเคราะห์ได้สองแนวทางคือ การเรียนการสอนปัจจุบันไม่ได้ส่งเสริมสมรรถนะให้แพทย์ได้ตั้งปัญหาค้นคว้าทดสอบสมมติฐานรวบรวมข้อมูลแล้วประมวลความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ได้ ส่วนอีกประเด็นหนึ่งก็คือยังมีองค์ความรู้อีกมากมายที่มนุษย์ตั้งแต่บรรพกาลยังไม่สามารถค้นพบได้ ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีที่จะสืบค้นเอาความจริงเหล่านั้นออกมาจากธรรมชาติไม่ได้นั่นเอง และอีกข้อหนึ่งก็คือการเตรียมทรัพยากรบุคคลซึ่งก็สอดคล้องกับประเด็นแรกซึ่งทั่วโลกก็มีการปรับเปลี่ยนแพทยศาสตรศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคมอยู่ในที่นี้จะไม่ขอกล่าวถึง

อยากให้พวกเราลองดูสายตายาวไกลจับดูความเคลื่อนไหวของการก่อตัวของสาขาวิชาใหม่ ๆ อาจเป็นผลเนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีซึ่งเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะบุกเอาความจริงจากธรรมชาติได้นักวิทยาศาสตร์ผู้บุกเบิกด้านสารพันธุกรรมในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ได้เปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของพันธุศาสตร์ (GENETICS) ให้มีความสำคัญในระดับแนวหน้า และเป็นพื้นฐานให้กับวิชาแพทย์สาขาต่าง ๆ โดยการนำเอาเทคโนโลยีจากสาขาวิชาใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการช่วยวินิจฉัยได้อย่างแม่นยำ, นำมาสร้างสารจำพวกโปรตีนหรือฮอร์โมนที่สำคัญต่อร่างกาย ความสำคัญของสาขาพันธุศาสตร์มีมากขึ้นเป็นลำดับในต่างประเทศก่อกำเนิดเป็นภาควิชาใหม่ มีกิจกรรมทางวิชาการมากมายทั้งก่อนและหลังปริญญา แพทยสภาที่ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานใหม่ จากปี พ.ศ. 2527 ที่มีเพียงคำว่า congenital anomalies เท่านั้นแต่เกณฑ์ใหม่ออกประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2536 มีการแจกแจงรายละเอียดมากมายในส่วนที่ต้องรู้ต้องเข้าใจในสาขาวิชาพันธุศาสตร์ทั้งในส่วนของฟริคลินิกและคลินิกซึ่งเห็นได้ชัดว่ามีการปรับตัวสูงมากเมื่อเทียบกับสาขาวิชาอื่นๆ

ตารางแสดงจำนวนสิ่งตีพิมพ์ของ 3 ปีที่ผ่านมา

Title heading/Search	1992	1993	1994
Genetics	15,9381	16,862	11,557
Human genome project	107	125	50
Genetic markers	1,135	878	892
Genetic screening	253	172	424
Molecular probes	110	168	228
Antisense element	60	64	26
Gene therapy	271	263	423
Gene therapy in tumor	38	41	97

จากการค้นใน MEDLINES 3 ปีย้อนหลัง ดังตารางข้างต้นจะเห็นว่าผลงานด้านพันธุศาสตร์ แม้โดยผลรวมของผลงานปี 1994 จะน้อยกว่า 2 ปีที่ผ่านมา แต่โดยแยกเนื้อหาในก็พบว่า มีแนวโน้มที่องค์ความรู้ใหม่เมื่อ 2 ปีก่อนมาประยุกต์ทางคลินิกในด้านการวินิจฉัย (screening, probes) ด้านการรักษาโดยนำ antisense element ที่ผลิตได้ฝากพาหะ (vector) เข้าไปรักษาในระดับยีน ดังนั้นผลงานด้าน gene therapy โดยเฉพาะด้านการรักษามะเร็งจะเห็นการตื่นตัวมากอย่างเห็น ได้ชัดในวงการวิชาการแพทย์ของยุคนี้

สุดท้ายก็ขอให้พวกเราลองถึงความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาที่สนใจอยู่ว่ามีมีการเคลื่อนไหวอย่างไร เราอยู่จุดไหนของกระแสความรู้เหล่านี้ แล้วตามให้ทันกับกระแสของเพื่อนร่วมวิชาชีพที่บุกหาความจริงเหล่านั้น เพื่อที่เราจะได้ก้าวด้วยขาของเราเองในเส้นทางที่เราเห็นว่าสอดคล้องกับสภาพปัญหาทางการแพทย์ของเราเอง